

Ísafirði, 19. október 2018.

Efni: Athugasemdir við tillögu til þinsályktunar að samgönguáætlun 2019 til 2033, þingmál 173 á 149. löggjafarþingi. (Ath. nr. I)

I.

Gera verður kröfu um að í samgönguáætlun verði gert ráð fyrir styttingu leiðar milli vesturhluta landsins og Norðausturlands um svonefnda Húnavalleið í Austur-Húnavatnssýslu sem og um svonefnda Vindheimaleið í Skagafirði á gildistíma áætlunarinnar sem er næstu 15 árin. Lengi hefur verið bent á þessa kosti til styttingar leiðum og aukins umferðaröryggis en ekki á þær fallist, að því er virðist mest vegna andstöðu þriggja af fjórum sveitarfélögum þar sem vegirnir lægju.

II.

Að því er varðar Húnavalleið væri líklega um að ræða eina arðsömustu vegagerð sem ráðast má í á Íslandi og ekki ósennilegt að gerð hennar gæti borið sig að öllu leyti með veggjöldum. Fyrir liggja þrjú arðsemismöt, að vísu nokkurra ára, sem öll styðja þá niðurstöðu. Aðeins þarf að gera ráð fyrir Húnavalleið í samgönguáætlun til að fella megi hana inn í landsskipulag og síðan aðalskipulag sveitarfélaganna Húnavatnshrepps (aðalskipulag gildir 2010 til 2022) og Blönduósbæjar (aðalskipulag gildir 2010 til 2030).

Vegur þessa leið, sem vel kæmi til greina að **leggja sem 2+1 veg**, hefði fjölmarga kosti. Skulu þeir helstu taldir:

- Akleiðin fyrir þá sem fara milli vestur- og norðausturhluta landsins **styttist um allt að 14 km.**
- Í stað þess að aka **30,6 km** á þeim vegum sem nú þarf að fara og flestir eru lagðir **samkvæmt eldri stöðlum mætti aka veg nýja leið sem væri 16,8 km að lengd**
- Með vegi þessa leið **styttist aksturstími, miðað við að ekið sé á heimiluðum hámarkshraða um hvora leið, um ca. 10 mínútur.**

- **Fjárhagslegur sparnaður vegfarenda og samfélagsins alls** af vegstyttingum er umtalsverður. Ef miðað er við að umferð um þennan veg verði að jafnaði um 800 ökutæki á dag (ársdagsumferð í Langadal austan Blönduóss er 1.300 ökutæki) sparast um 13.400 km í akstri á degi hverjum (800 ökutæki x 16,8 km). Sé miðað við að kílómetragjald sem skv. ákvörðun ferðakostnaðarnefndar er 110 kr. á km sparast 1.518 kr. fyrir hvern fólkubíl eða alls 1.232.000 kr. fyrir 800 fólkubíla dag hvern. Á ári gera þetta kr. 449.680.000. Í þessum tölum er ekki gert ráð fyrir þeim aukna kostnaði sem akstur stærri bíla hefur í för með sér. Sé það gert má án efa hækka þessa tölu um allt að 20% eða í tæpar 500 m.kr. Vissulega eru þetta ekki nákvæmar tölur en engu að síður sterk vísending. Þá er ekki í þeim gert ráð fyrir ávinningi af tímasparnaði og auknu umferðaröryggi. Má því segja að **árlegur sparnaður samfélagsins af nýjum vegi sé ekki undir 500 m.kr.** Gera má ráð fyrir að kostnaður við gerð vegarins sé um 3.000 til 3.500 m.kr. að meðtöldum virðisaukaskatti og er arðsemin því augljós.

Vegagerðin hefur þegar unnið svokallað **frumdragaskýrslu** fyrir þessa leið þar sem er að finna ýmsar frekari upplýsingar. Þá lét félagið Leið ehf., vinna ýmsar upplýsingar sem tengjast gerð þessa vegar og að gagn ætti að koma, fyrir um 10 árum, er unnið var að gerð nýs aðalskipulags sveitarfélaganna.

III.

Að því er varðar Vindheimaleið eru rökin um margt þau sömu og um Húnavallaleið nema arðsemi er vissulega minni af þeirri framkvæmd en gera þyrfti nýja brú yfir Héraðsvötn og um rúmlega helmingi minni styttingu akleiðar er að ræða en um Húnavallaleið. Sveitarfélagið Skagafjörður lagðist gegn þessari leið þegar unnið var að aðalskipulagi þess (gildir 2010 til 20121) en á hinn bóginn er gert ráð fyrir þessari leið í aðalskipulagi Akrahrepps (gildir 2010 til 2022).

IV.

Af framrituðu virtu má ráða að um mikla hagnun margra er að ræða og má halda því fram að það sé skylda Alþingis gagnvart samfélaginu og vegfarendum að gera ráð fyrir vegum þessa leið í samgönguáætlun sem gilda á jafn legni og raun ber vitni eða allt til ársins 2033 eða a.m.k. að gert verði ráð fyrir undirbúningi að gerð veganna. Helstu rök fyrir þessu, auk þeirra sem að framan eru rakin, eru sem hér segir:

- Með styttri og betur búnum vegum, sem ekki liggja um þéttbýli, ætti **umferðaröryggi að aukast** að mun frá því sem nú er.
- Með styttri akleiðum ætti **útblástur gróðurhúsalofttegunda**, óþarfa orkunotkun og slit á öku-tækjum að minnka umtalsvert frá því sem nú er eða sem styttingunni nemur.
- Svokallaður **flytjanleiki** vegakerfisins eykst með styttri leiðum og fleiri mögulegum akleiðum til hagsbóta fyrir vegfarendur og atvinnulífið og samkeppnishæfni samfélagsins og ekki síst Norðausturlands eykst.
- Vel sýnist mætti leggja vegi báðar þessar leiðir í **einkaframkvæmd og sem eitt verkefni og fjármagna þær með notkunargjöldum**. Þannig fengjust breiðir og öruggir vegir lagðir samkvæmt nýjustu stöðlum sem samanlagt eru um 30 km í stað núverandi vega sem samanlagt er tæpir 50 km. Vegfarendur hefðu val um hvora leiðina þeir ækju og gæti það verið misjafnt eftir því hvernig á stæði hverju sinni. Þeir sem ekki vildu greiða gætu ekið eldri leiðir.
- Ekki verður framhjá því litið að þessar framkvæmd í för með sér ýmsar **breytingar og mögulega íþyngjandi áhrif fyrir nokkra aðila** eins og t.d. þá sem reka verslun og þjónustu á Blönduósi og í Varmahlíð, en telja veður að ýmist tækifæri felist í því að meginþungi umferðar sem hvorki stöðvar né þiggur þjónustu færast frá þessum stöðum. Allar aðgerðir sem tengjast þessum framkvæmdum yrði að vinna í **góðri samvinnu við heimamenn** og vert að skoða hvort þeir mættu ekki njóta á einhvern hátt hluta þess ábata sem samfélaginu öllu hlotnaðist af þessum framkvæmdum ef af yrði.
- Loks skal nefnt að hugmyndir hafa verið um að gera um **20 km veggöng milli Skagafjarðar og Eyjafjarðar**. Slíkt verður að teljast algerlega óraunhæft nú um stundir og langt í að það breytist. Er vonast til að hugmyndir um slík áform trufli ekki þessar hugmyndir. Einnig er rætt um að gera heilsársveg um Kjalveg sem gera má ráð fyrir að talsvert yrði ekinn ef þessar styttingar kæmu ekki til.

V.

Hvatt er til að hugsað verði út frá hagsmunum samfélagsins alls þegar hið háa Alþingi tekur ákvörðun um þetta og horft verði til lengri tíma. Ýmsar lausnir og útfærslur má hugsa sér til að af þessu geti orðið sem ættu að vera flestum til hagsbóta.

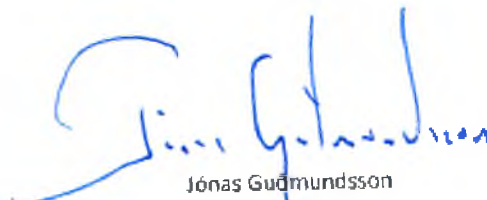
Texti í samgönguáætlun gæti verið á þessa leið:

Húnavallaleið: Leitað verði leiða til að fjármagna Húnavallaleið í samvinnu við einkaaðila en áætlaður kostnaður er um 3.000 millj. kr.

Vindheimaleið: Leitað verði leiða til að fjármagna Vindheimaleið í samvinnu við einkaaðila en áætlaður kostnaður er um 3.500 millj kr.

Gera má ráð fyrir að frekari upplýsingar um þessar leiðir verði að finna á vef Samgömgufélagsins, www.samgongur.is og þá á slóðunum www.samgongur.is/hunavallaleid og www.samgongur.is/vindheimaleid.

F.h. Samgömgufélagsins

Jónas Guðmundsson
fyrirsvarsmaður